

De gamle platter fortæller – 48.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabets officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Det lyseste hoved kom ikke til udfoldelse

Der er en lidt trist skæbne, vi skal beskæftige os med i denne uge. Det drejer sig om en mand med så imponerende titler som dr. jur., byfoged, byskriver, birkedommer og meget mere.

Hans navn var Johan Christian Kall, og han blev i 1842 fuglekonge i Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Hans platte, der findes i samlingen på hotel Prindsen, forestiller familien Kalls stamtræ med monogrammer i en park nordøst for Roskilde Domkirke.

Johan Christian Kall blev født i Roskilde i 1795 som søn af amts- og distriktsmedicus Markus Wøldike Kall, og han blev i 1812 student fra Roskilde Katedralskole. I 1816 blev han cand. jur. og i 1819 lic. jur. med en afhandling, der i forhold til hans senere udgivelser havde en så prisværdig kort titel som "Observationes de fideicommissis familiarum Danicis". I 1820 blev Kall auditør og regnskabsfører samt lærer i moral og folkeret ved Det kongelige Søkadetkorps og i 1822 tillige bureauchef og sekretær i direktionen for universitet og de lærde skoler. I 1828 blev han dr. jur. på en afhandling, hvis titel i al sin rørende enkelthed lyder: "Observationes de jure non scripto, inter cives subditos secundum rei naturam vigente, accedente liusdem argumenti adumbratione ex jure Danica." (så kan man trække vejret igen).

*

I 1830 udnævntes Kall til byfoged og byskriver i Vordingborg søndre birkedistrikt, men i 1839 fik han som kun 44-årig sin afsked – dog i nåde og med pension. Han blev så ansat ved "Berlingske Tidende" som journalist, et job, der absolut ikke var en forfremmelse, og han ernærede sig i de følgende år som bladets politisk medarbejder, samtidig med at han udgav en række mindre skrifter og brochurer. Han døde i 1858 i København.

Da Kall blev fuglekonge i Roskilde, boede han i ejendommen Skomagergade 46, hvor nu blandt andre Udstyrsmagasinet har til huse.

*

Det hedder om Kall, at hans økonomiske sans ikke var stærk udviklet. I 1834 overgav han sit bo til skiftebehandling, og efter indledet undersøgelse om ham pålagdes der ham i 1839 ved dom en bøde for uorden og forsømmelighed i embedsførelsen.

De forventninger, der var stillet til Kall som politisk skribent, gik kun delvis i opfyldelse. I sin bog "Ungdomsliv" fra 1884 betegner biskop G. P. Brammer ham som "upåtvivlelig" det lyseste hoved" blandt hans daværende omgangskreds. Men Kall blev slået ud af sin bane, og der kom ikke tilstrækkeligt ud af han evner og interesser.

- aj.

*

Efterskrift:

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Johan Christian Kalls skive indgår i museets særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningselskab.

*

Mangt og meget er sket siden Udstyrshuset havde til huse i Skomagergade 46. I dag ligger Roskilde Helsekost og Kreativ Flora på stedet, samt Frisør York der netop har åbnet sin salon i mandags.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 24. februar 1973 og den 13. august 2011